

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Overraskende flot vækst i tredje kvartal

Af: Seniorøkonom Kristian Skriver og cheføkonom Tore Stramer

Dansk økonomi voksede med 0,5 pct. i tredje kvartal. Det er en glædelig overraskelse, fordi vi på forhånd havde ventet, at dansk økonomi ville skrumpede en smule i tredje kvartal som følge af svækket privatforbrug. Men dansk økonomi viste altså overraskende god styrke på tredje kvartal, hvilket understreger, at dansk økonomi bare overrasker positivt gang på gang, når det kommer til arbejdsmarked og vækst. Forbrugertilliden er ellers på et historisk lavpunkt, mens erhvervstilliden daler kraftigt i øjeblikket.

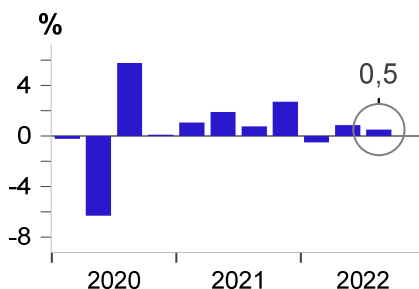
Trods den flotte vækst i tredje kvartal, venter vi dog at afmatningen vil melde sin ankomst i løbet af fjerde kvartal. Dansk økonomi vil opleve modvind fra svækket privatforbrug og boliginvesteringer samt svækkede udsigter på eksportmarkederne. Som tingene ser ud nu, så forventer vi at de svage udsigter for dansk økonomi vil fortsætte et godt stykke ind i 2023.

Inflationen tiltager fortsat i euroområdet i oktober, hvor inflationen var på 10,6 pct. Det samme er tilfældet i Storbritannien, hvor inflationen var på 11,1 pct. i oktober.

Mere positivt nyt er der i producentpriserne for varer i Danmark, der i oktober var 22,3 pct. større end i september. Det er svimlende høje stigninger i producentpriserne, men det er dog markant lavere end i september, hvor årsstigningen var 28,5 pct.

Nøgletal	Side
Dansk økonomi voksede med 0,5 pct. i tredje kvartal – overraskende flot	2
Inflationen var 10,6 pct. i euroområdet i oktober	3
Væksten i producentpriserne er aftagende	4
Inflationen var 11,1 pct. i Storbritannien i oktober	5
Varslede fyringer på højeste niveau siden 2020	6

Realvækst i BNP i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Dansk økonomi voksede med 0,5 pct. i tredje kvartal – overraskende flot

Danmarks BNP-vækst i årets tredje kvartal foreløbigt er opgjort til 0,5 pct. Det er en overraskende høj BNP-vækst, der har været i dansk økonomi i årets tredje kvartal. Vi havde ellers forventet et fald i den økonomiske aktivitet på ca. 0,25 pct. i årets tredje kvartal.

Vi kan derfor også konstatere, at dansk økonomi fremstår overraskende robust overfor inflationskrisen. Stigningen i BNP skyldes primært en fortsat fremgang i industrien og i serviceerhvervene rettet mod husholdningerne. Det er bemærkelsesværdigt, at danskerne fortsat holder godt gang i forbrugt af oplevelser mv. i serviceerhvervene. Det viser med al tydelighed, at danskerne fortsat har en stor appetit på oplevelser efter coronakrisen. Men nok så vigtigt har husholdninger de økonomiske muskler til at holde gang i privatforbruget selv om inflationen i øjeblikket er ekstraordinært høj.

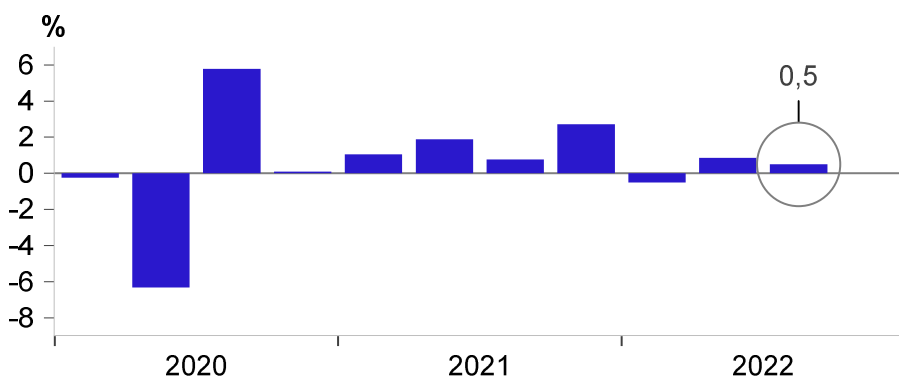
Knap så overraskende er det, at den danske fremstillingsindustri har fremgang. Generelt fremstår den danske fremstillingsindustri stærk i den globale konkurrence i øjeblikket. Særligt medicinalindustrien har klaret sig rigtig flot i løbet af 2022.

Recessionen kommer hen imod årsskiftet

Ser vi fremad, så er det dog vores forventning af afmatningen vil melde sin ankomst i løbet af fjerde kvartal. Det skyldes, at vi forventer at se et mere tydeligt fald i privatforbruget. Som tingene ser ud nu, så forventer vi at den kommende recession vil komme til at strække sig et godt stykke ind i 2023. Vi forventer samlet set et fald i BNP på ca. 1 pct. i 2023 og en tilbagevenden til svagt positiv BNP-vækst på ca. 0,25 pct. i 2024.

Det bør dog pointeres, at vækstudsigterne er enormt usikre i øjeblikket. Længden på den kommende recession står og falder mere eller mindre med udviklingen i inflationen. Inflationen skal simpelthen ned i mere normale niveauer i løbet af 2023, hvis vi skal gøre os forhåbninger om en relativ begrænset periode med recession i dansk økonomi.

Realvækst i BNP i Danmark

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Inflationen var 10,6 pct. i euroområdet i oktober

Inflationen i euroområdet tiltog fra 9,9 pct. i september til 10,6 pct. i oktober. Det er stort set på niveau med det tidligere offentliggjorte estimat på 10,7 pct. Det er en ekstremt høj inflation, der viser at inflationskrisen har bidt sig godt og grundigt fast i euroområdet. Inflationen fortsætter simpelthen med at tiltage i et overraskende højt tempo og kan på ingen måde siges at være under kontrol.

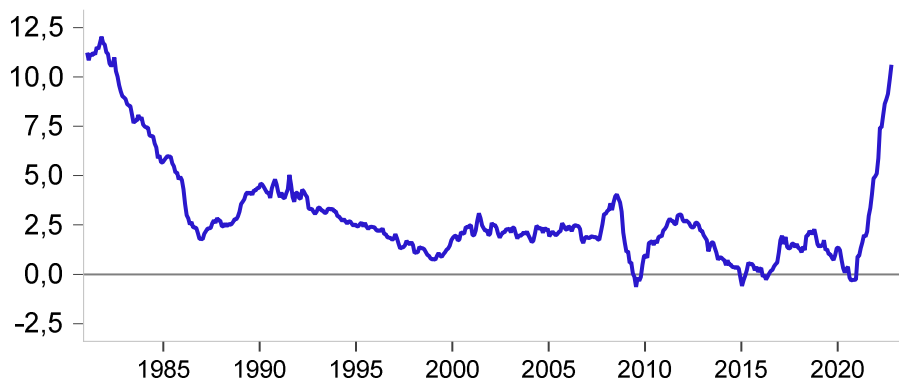
Den fortsat ekstremt høje inflation i euroområdet betyder, at der udsigt til endnu en stor renteforhøjelse fra ECB på det kommende pengepolitiske møde i december. Som tingene ser ud på nuværende tidspunkt, vil ECB formentlig vælge at hæve den ledende rente med yderligere 0,50 procentpoint til 2,00 pct. Til sammenligning lå ECB's ledende rente på et rundt nul tilbage i juli 2022. Vi har aldrig tidligere i euroens levetid set en så voldsom stramning af pengepolitik inden for et enkelt år. Den voldsomme stramning af pengepolitikken i år viser med al tydelighed, at ECB har sovet i timen og nu bliver nødt til at hæve renten voldsomt for at tæmme den ekstremt høje inflation.

Høj europæisk inflation vil ramme dansk økonomi

Den ekstremt høje inflation udhuler i øjeblikket de europæiske forbrugeres købekraft voldsomt og vil forventeligt udløse en europæisk recession. De økonomiske prognoser peger entydigt på at den europæiske økonomi vil gå i bakgear hen imod slutningen af året. Spørgsmålet er nu blot, hvor dybt og langvarigt det økonomiske tilbageslag bliver.

Hvis økonomien i euroområdet bliver ramt af et betydelig økonomisk tilbageslag, så vil det give voldsom genlyd i dansk økonomi. Hvis den europæiske økonomi slår kraftigt i bakgear, så vil konsekvensen herhjemme være et fald i både eksporten og eksportbeskæftigelsen. Her fremstår den del af industrien, der er leverandør til de europæiske industrivirksomheder desværre mest sårbare. De danske eksportvirksomheder eksporterede sidste år for hele 665 mia. kr. til EU-27 landene, svarende til 45 pct. af den samlede danske eksport. Der er en eksport, der løfter ca. 372.000 danske jobs.

Inflation i euroområdet

Kilde: Eurostat, Macrobond, Dansk Erhverv

Væksten i producentpriserne er aftagende

Det samlede producentprisindeks for varer i Danmark steg med 22,3 pct. i oktober i forhold til samme måned sidste år. Dermed er årsstigningstakten faldet med 6,2 procentpoint i forhold til september.

Selv om producentpriserne fortsat stiger voldsomt, så er der tale om den laveste årsstigning siden september 2021. Tilbage i august 2022 steg producentprisindekset til sammenligning med svimlende 38 pct.

Det tydelige fald i årsstigningstakten skyldes primært de seneste måneders fald i energipriserne. Priserne på energiforsyning er således faldet med hele 96.3 procentpoint i forhold til september.

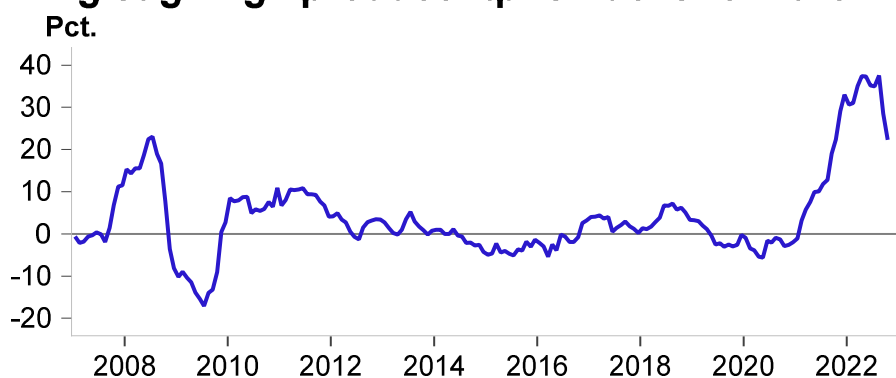
Som udgangspunkt forventer vi, at inflationen i producentpriserne vil falde yderligere hen over de kommende måneder. Nedstigningen til mere normale inflationsniveauer bliver dog både lang og snørklet.

Selvom energipriser har vist et tydeligt fald på det seneste, så peger prispilen desværre igen op hen over vinteren. Det gælder særligt på el og i et vist omfang også gas. Et nyt energiprischok hen over vinteren kan desværre ikke helt udelukkes.

Ser man mere bredt på prisudviklingen, så er der dog meget der tyder på, at presset på producentpriserne er aftagende. Fragtpriserne er faldet mærkbart samtidig med at leverancetiderne er raslet ned. Dertil er en række globale råvarepriser på fx metaller og andre produktionsinput faldet over de seneste måneder.

Vi skal bestemt krydse fingre for at presset på virksomhedernes producentpriser aftager yderligere over de kommende mange måneder. Et lavere pres på virksomhedernes omkostninger er helt afgørende, hvis vi skal have forbrugerprisindeksinflationen under kontrol herhjemme. Selv om det underliggende prispres fortsat må betegnes som stort, så hålder vi overordnet til at inflationen toppet omkring årsskiftet.

Årlig stigning i producentprisindeks for varer

Kilde: Statistics Denmark, Macrobond, Dansk Erhverv

Inflationen var 11,1 pct. i Storbritannien i oktober

Inflationen i Storbritannien tiltog til 11,1 pct. i oktober. Det er en svimlende høj inflation, der ikke set højere siden starten af 80'erne. Samtidig er den såkaldte kerneinflation, der fraregner energi og fødevarer, tiltaget til 6,4 pct.

Den ekstremt høje inflation udfordrer den britiske økonomi voldsomt i øjeblikket. Den britiske økonomi har allerede bevæget sig ind i en recession, og spørgsmålet er nu blot hvor dyb og lang, recessionen bliver. Det er tydeligvis ingen let vej ud af de nuværende problemer for den britiske økonomi. Den britiske økonomi ser ind i en nødvendig periode med faldende økonomisk aktivitet, og finanspolitisk mådehold, for at få den ekstraordinære høje inflation bragt ned i et mere tåleligt niveau.

Danske jobs vil blive ramt

Set med danske briller er det en streg i regningen, at den britiske økonomi humper gevaldigt i øjeblikket. Storbritannien er Danmarks fjerdestørste eksportmarked efter USA, Tyskland og Sverige. Alene sidste år udgjorde den dansk eksport til Storbritannien ca. 90 mia. kr., svarende til ca. 6 pct. af den samlede danske vareeksport. Det betyder, at i omegnen af 65.000 danske jobs er afhængige af eksporten til Storbritannien. Det er primært jobs inden for fødevarerindustrien og medicinalektoren, der er afhængige af eksporten til Storbritannien.

Varslede fyringer på højeste niveau siden 2020

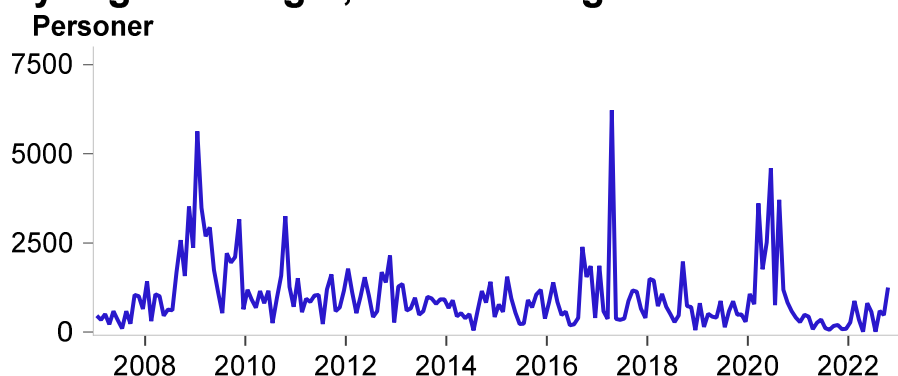
I Danmark blev der varslet 1.250 fyringer i oktober. Det er det højeste niveau siden coronakrisen 2020, og en betydelig fremgang i forhold til september, hvor der blev varslet 480 fyringer.

Den betydelige stigning i antallet varslede fyringer viser desværre, at der har indfundet sig et dystert stemningsskift på arbejdsmarkedet. Mange virksomheder er blevet ramt af stigende omkostninger og faldende efterspørgsel og er nu nødsaget til at afskedige medarbejdere i et omfang vi ellers ikke har set siden coronakrisen i 2020.

Det er særligt inden for de mest konjunkturfølsomme brancher i byggeriet og i dele af detailhandlen, at der nu varsles flere fyringer. Vi forventer, at antallet af varslede fyringer vil stige yderligere hen over vinteren.

Det øgede antal varslede fyringer indikerer desværre, at vi nu står over for en periode med stigende ledighed. Med udsigt til en periode med faldende aktivitet i dansk økonomi, så forventer at ledigheden vil stige med ca. 25.000-50.000 personer hen imod slutningen af 2023 og yderligere 20.000 personer i 2024. I første omgang fremstår særligt byggeriet og dele af oplevelseserhvervene mest sårbare. Dermed vil ledigheden stige med i alt ca. 45.000 personer frem med udgangen af 2024. Her bør man bemærke, at der fortsat vil være tale om en relativt lav ledighed i en historisk kontekst.

Fyringsvarslinger, sæsonkorrigeret

Kilde: JOBINDSATS, Macrobond, Dansk Erhverv

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.